

Politični pregled.

Iz parlamenta. Državni zbor razpravljal je o državnem proračunu in je pretekli petek to razpravo srečno dokončal. Pri temu so se zgodila razna presenečenja. Prvaški poslanci so zavlekli sejo za več kot eno uro, ker so predlagali poimensko glasovanje o nekem Krekovem predlogu. Tako se trati dragoceni čas v poslaniški zbornici. In prvaški poslanci bodo potem doma pravili, kako močno in pridno so delali za blagor naroda. Pri glasovanju je vtihotapil posl. Luksch tudi resolucijo, ki zahteva odpravo colin na železo, železno blago in železne mašine. Stvar bi bila v slučaju uresničenja velikega, ja usodepolnega pomena za tisočere delavce. Zato je bila resolucija tudi ob grozni razburjenosti sprejeta. Naravnost frivolno, brezvestno pa je počenjanje prvaških poslancev brez razlike strank, katere vodi zdaj kranjski klerikalec dr. Šušteršič. Takoj po proračunskem glasovanju so vložili ti „narodni“ zastopniki 58 najnostnih predlogov. Na ta način so pričeli z obstrukcijo, to se pravi onemogočiti hočejo nadaljno posvetovanje in delo državne zbornice. Ako bi se jim ta nakana posrečila, potem je gotovo, da bode zbornica zopet domu poslana. In zdaj vprašamo: ali imamo poslance res samo za lenobo pasti in neslane šale zbijati? Prvaška politika postaja vedno nevarnejša!

Posl. Marckhl je opozoril poljedelskega ministra na velikansko škodo, ki jo prizadevajo v nekaterih delih spodnje Štajerske kobilice. Zahteval je takojšno in izdatno pomoč prizadetim posestnikom. Minister je to tudi obljubil.

33 železnic. Vlada je predložila postavni načrt, s katerim bi se zagotovila podlaga za 33 novih železniških linij v skupni dolgoti 720 kilometrov in naloženim kapitalom okroglih 145 in pol milijonov kron. M. dr. obsega program železnice Sr. Mohor-Kötschach, Seebach-Turnau-Gusswerk, Weiz-Auger-Birkfeld, Gravosa-Ragusa, Kolbnic-zg. Bela, Heilenstein-Motting itd.

Politični proces. Pretekli četrtek pričela je v Pragi velika sodnijska razprava proti 40 osebam, ki so tožene zaradi protivojaške agitacije in deloma zaradi žaljenja veličanstva. Toženci so večidel odborniki češko-radikalne mladeniške organizacije. Obravnava je tajna, o izidu pa bomo poročali. Kakor znano, so ti češki radikali zavezanci naših prvaških poslancev.

Ruski dijaki v Pragi. 30. junija došla je večja deputacija ruskih dijakov v Prago. Vodil jih je neki panslaviistični agitator. Praški župan jih je seveda slavnostno sprejel. V govorih se je naglašalo vseslovanske ideje.

Srbska vlada je doslej tajila, da obstoji na Srbskem kakšni „jugoslovanski klub“. To društvo ima namreč namen, razširjati zlasti protiaustrijsko agitacijo in pripravljati tla za krvavo ustajo. Zdaj pa je mestni zastop v Belemgradu sam razkrinkal srbsko vlado. Ta mestni zastop je namreč sklenil, da podeli „jugoslovanskemu klubu“ podporo v znesku 2.400 dinarjev. Torej je le res! In ti srbski sovražniki imajo najboljše opode ter pristaše v vrstah naših zagriženih pravakov!

Na Angleškem pričakujejo izbruh velikega štrajka rudarjev. Pričakovati je, da bode ta štrajk zelo dolgo trajal.

Cesar Viljem in car. Pred kratkemu sešla sta se nemški cesar Viljem in ruski car. Ker se car na suhem anarhistov boji, izvršil se je sestanek na visokem morju. Ali tudi tam so bile varnostne priprave velike. Zato ni čuda, da je prišlo do raznih neprijetnih dogodkov. Neka angleška barka je prišla preblizu. Ruski bojni parnik ji je signaliziral, da naj se ustavi. Ker se to ni zgodilo, so Rusi takoj streljali in ranili angleškega mašinista. To vse za — krvavega carja!

Dopisi.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Oj ljubi „Štajerc“! Črešnjevskega možje, žene in dekleta so se že pri Tebi pritožili in prosili, da si jih braniš proti nezasišanim napadom našega župnika Janeza Sušnika. Upamo, da se usmiliš tudi nas ponesrečenk. Priložnost in skušnjava ste nas zapeljali v nesrečo, obžalujemo naš korak, ter se kesamo, pa kaj pomagamo, po smrti ni po-

kore. Upamo pa da se nas bode nebeški Oče usmilil, kakor spokorjene sv. Magdalene, na božjo milost še nismo obupale, in če nas ravno naš župnik ferdama in v peklu izroča, nam je to deveta briga. Če pride h krstu otrok kake ponesrečenke, udriha ta gospod po babici, potem po botrih in končno po nas, — prasice, — ne dajte ji mrzle vode, vrzite jo vun itd. so še ta boljše psovke. Ni v ti priložnosti dobiti še skoraj babice in botrov. Prigodilo se je že, da so pobegnile ponesrečenke par dni pred porodom v drugo faro. Sramotilno napada in psuje naš župnik ponesrečenke pa le iz tistih rodbin in hiš, katere niso po njegovi volji, ali kje „Štajerc“ zahaja, — pravi da je tega življenja „Štajerc“ kriv. (Kdo pa je tedaj v črešnjevskem farovžu kriv, morda „Slov. Gospodar“?) Prišlo pa se je, da se je grešilo v neki župniku naklonjeni hiši, kjer se od nekdanj „Slov. Gospodar“ prebira, med bratom in sestro, tam pa je župnik na vse sile tuhtal in greh zakrival, — ali ni res, g. župnik Janez Sušnik? — Mi ponesrečenke pripoznamo, da smo potrebne ožstrega in pametnega pouka, saj smo ga zaslužile, ter imel bi tudi uspeh, — pa kaj v naši nesprevidnosti mislile smo v trenutku skušnjave, da kaj v kakšnem farovžu ni greh, mogoče tudi ne bode pri nas. Farovž je gotovo prva hiša v zgled za celo faro in če se uganja in pospešuje nečistost itd. tudi tam, zabredle smo se v ta greh tudi me, — kajti besede in govori mičejo, zgledi vlečejo, pravi sv. pismo. Sv. pismo pa tudi pravi: gorje tistemu, kateri pohujšanje daje, boljše bi bilo, da bi si obesil kamen za vrat ter se potopil na dnu morja. Mi sirote nismo v tistem srečnem položaju, da bi se peljale v pravem času na sprehod ali toplice, ter se rešile neprijetne bolezni. Tudi nečemo, da bi se govorilo pri eni ali drugi „o skrivnem porodu“ itd. — Mi smo odkritosrčno spokorjene grešnice, ter se ne stavimo na primer na praznik sv. Rešnega telesa v beli obleki z vencem na glavi v vrsto nedolžnih, čistih devic, da bi s tem ljudstvo farbale. Kdor verjame, bode zveličan! Grešne smo, obžalujemo, pravičen večni sodnik se bode gotovo nas usmilil, če bomo pa pogubljeni in bode pogubljen tudi čisti, čist črešnjevski farovž, vzor čistosti in morale. Če bi govorilo zidovje in kaplani, ne bi bilo treba govoriti drugim. Ali so škofova ušesa vedno gluha ali kaj? Vera peša, ker časniki čez slabe dahovne pišejo. Uboge ponesrečenke, kaj še več vemo.

Luščekavos pri Poličanah. Prosim Te dragi „Štajerc“, prinesel je lažnivi „Fihpos“ lažnivo poročilo in je silno napadal „Štajerca“ in naprednjake v naši občini, ker ne trobijo v „fihposov“ rog. Dragi „Štajerc“, mi Te prosimo za krtačo, da jih malo pokrtačiš in naznaniš, kaj se godi pri nas. So postavili na podlago vogeljni kamen dne 25. avgusta leta 1907, velikim Egiptovskim piramidom podobna lokala za volilne shode in da udrihajo po „Štajercu“ v Nackovi hiši za županov stolček. Pa kaj se jim je zgodilo ta čas, ko so pripeljali vogeljni kamen za podlago do velikansko obdovanega podjetja? Pa joj nesreča, kamen se obrne in hajdi v prepad z županovim stolcem vred. Pa tudi modrosti so zajemali pri Naceku zaklenjeni. Na volilnem shodu je bilo 6—7 moč; ker jih je bilo za zborovanje premalo, so pozabili lukno na ključavnici zamašiti z ilovico. In za to se je zvedila skozi ključavniško lukno vsa modrost, kateri bi rad čast za župana dosegel in kateri ne. Dopisnik „fihposa“ (Sl. Gospodarja) obžaluje, da so slabo streljali. In mi jim naznamo, da bodo prav v kratkem na strelišču postavljene tarče, pa si lahko dobite dobre cilarje; ako bote slabo streljali pa lahko markirajo, kakor slamnati mož v pšenici, da pride dopisnik lažnivega „fihposa“ do višjih procentov. Za to se pa jezijo, da nas niso mogli spraviti v kozji rog. Lažnivi dopisnik in „fihpos“ lažeta, da smo naredili občinskih stroškov okoli 80 kron; to je presneta laž; stroškov je le 29 kron 18 vinarjev. Pa kdo je kriv teh stroškov, kakor prvaški poveljnik podjetni mojster iz dalnega kraja g. organist Franc Roner iz Poljčan? Ki si tudi pred občinskim predstojnikom govoril da hoče izkazati svojo „kunšt“, da kaj znaš. Možje volilci; naj se Vam luč razsveti, dajte narediti red in mir v naši občini! Saj dobro veste, da „on“ od naših stroškov živi. Še evo eno vprašanje za A. Ambroža:

koliko davka on pri nas plača? Mi pa dobimo vemo: vinarja ne! O ja podpihovat pa kaj od koga si prijel pooblastilo? Od Neže Gornje ali od koga drugega? Se tudi jezite nad 30 letno kopitneži, ker že gospodarijo občino čez 30 let in Vam zato ne grejo v prvaški rog. G. organist občinske ceste nam nisi popravljaj, pa jih tane boš. Leta 1907, na dan sv. Jerneja, si rekla da boš Ti občinsko cesto popravil in občina ti plačala 500 goldinarjev ali 1000 kron. O ja bi bi te stroške delal, da bi potem občina plačala. Možje volilci, napravite v občini red in mir! Pomejite take, ker bi občini delali stroške in lažne plačujejo nobenega davka, samo da bi občine prejemale velike doklade! Celo 2 leta volilno gibanje in občinsko vodstvo in pojasni pridejo prav v kratkem. Opazovalec.

Maksava. Dobil sem neko gizdavo laž in prijel ob bodek za lase. „Slov. Gospodar“ laže da bi jaz bil za deželnozborske volitve agitator ali pa le eno stopinjo storil ali ena vrata prestopil. Moj sosed G. Osebek, trgovec, opozorja je mojega komija „bolanega“. Ali ko bili posreplniki klerikalnega „Slov. Gosp.“ na pamet tako zdravi, kakor je moj komi na telesu, nimali bi pač drugače in delali le z resnico, ne pa kakor doslej z lažjo in zvijačo. Lažnivi dopisnik „Fihposa“, politika je tvoja vera. Gabi se mi ta lažnivi list, ki je k večjemu za — na strnišče. Ta dopisunček je moral nekaj let po školskih klopek hlače trgati in še je tako lažni obrekovalec. Fej!

Iz Amerike. Seattle Wash, 7. junija 1909. Halo, cenjeni urednik! Upam da odložiš nekoliko prostora svojemu rojaku Štajercu v našem cenjenem listu. Znano Vam je moglo, da sem že 8-letni naročnik „Štajerca“; torej upam, da ne bodeste pogreznili mojega dopisa v tisti neusmiljeni koš, katerega rabite za tisto večne „odrešnike“ slovenskega kmeta. Neumestno bi bilo o tem razpravljati, kajti pijavke na svojih prsih izpoznali so že itak kmetje sami. Prvega junija smo praznovali tukaj slavnostni dan. Otvorjena je bila namreč na ta dan „Alaska Grand Exposition“ ali razstava. Znano je namreč, da je Amerika kupila Alasko od Rusije, in za tako majhno svoto, da je Amerika že prvo leto imela dobiček čez plačano svoto; potem se je v vsakem letu našlo v večji množini zlata, tako da je sedaj v letu 1909 lahko izpostavila na svetovnem trgu svoje bogate izdelke. Kaj je mesto Seattle danes in kaj bi bilo, ko bi Alasko ne bilo? Alasko ga je postavila na bogato trgovsko stališče. Tudi neki Slovenec je našel tam svojo srečo, tako da danes poseduje 4.000.000 K (štiri milijonov kron). Stalno je naseljen tukaj v Seattle, ali ne obuje z nikomur, kateri je njegovega naroda; on je popolnoma angleški bogatin; poprej je bil nbogi knap, navađen delavec. Tako se časi menja in z njimi vred tudi ljudje. Opisati Vam hočem na kratko obris razstave. Razstavnih poslopij je 100 z 10.000 sobami, vsi umetno izdelani; veljali so skupaj 10.000.000 dolarjev ali našega denarja 50.000.000 K. Le-ti so narejeni za kratko dobo 5 mesecev. Prav umetno je izdelano „Washington-Štate“ poslopje; izdelano je popolnoma iz okroglih drevesnih debel, katero občeje sloni na stopenjtridesetih orjaških stebrih v obsegu 16 čevljev, in pri toliki teži še niti drevesna lupina poskodovana ni. V notranjih prostorih se nahajajo deske 4 cole debele in nič manj kot 12 čevljev široke; potem tram 85 čevljev dolg 6 čevljev štirioglasto obrezan in na obeh koncih enake debelosti. Tu se vidi, kako orjaška drevesa se vsebuje naša država Washington. Veliko zanimanje pa vzbuja narobe napravljeno poslopje, izdelano je vse narobe, mesto da bi bila streha navzgor je na zemlji in sicer stoji na štirih dimnikih; z eno besedo vse narobe; po mojem mnenju, bi ljudje, ki to poslopje obiščejo morali biti tudi narobe, mesto po nogah bi morali hoditi po glavah. Kar je sadjereje, zavzema prvo mesto Kalifornija. Mogoče cenjeni čitatelji sploh ne verjamejo, da je krompir, ki tehta 7 funtov, vrške in jabolki 2—3 funta; lahko rečemo vseh vrst najlažnejše sadje nudi država Kalifornija. Kar kiparstva zadeva pa smelo rečem, da prekasa vse ostalo; prav mojstersko delo se predstavlja v vseh strokah kiparstva. Pri otvorenju razstave prisostvovali so vsi tukaj v bli-

zini akti
to je d
otvoriti
jodilo d
so bili s
ladje je
lov; pri
Japonci
v zname
dan so p
želi pov
slavnost
bilo obis
bilo mo
na onih
krogle n
ponska
imenova
„Soja“;
sami pr
Japonci
vsako v
bi s ten
so prav
jih naši
življejo
trdim, c
vera pr
najbolj
vijo“, z
in neoli
v pogov
dobro n
vil, da
časih se
takoj je
spoznal
jezik; s
gleskega
kakor b
tem sva
ločila; v
v znak,
spoznal
ridite, v
domovir
nemškeg
animan
neobhod
tam v c
trnih st
strani V
niravljaj
stari d
Hotel M
Voja
Ka
jakom
mnogo v
določbe
Re
litvi do
Tudi se
nalezljiv
oblast t
jakov. I
se dopu
vinsko
nem tri
dopust,
oblast
kdojuje
Ni
niki pos
Vojak p
mejo le
panstvu
ekovati
a. p. ta
V
tega pri
past od
1. t
2. j
vjo in s
Oče:
stara,
18 le
3. t
pčino s